

ODLUKA br. 554/2014/EU EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 15. svibnja 2014.****o sudjelovanju Unije u Programu istraživanja i razvoja u području aktivnog i potpomognutog života, koji zajednički poduzima više država članica**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 185. i članak 188. drugi stavak,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽²⁾,

budući da:

- (1) Komisija je u svojoj Komunikaciji od 3. ožujka 2010. pod nazivom „Europa 2020. – Strategija za pametan, održiv i uključiv rast” („strategija Europa 2020.”) naglasila potrebu stvaranja povoljnih uvjeta za ulaganje u znanje i inovacije s ciljem postizanja pametnog, održivog i uključivog rasta u Uniji. I Europski parlament i Vijeće podržali su tu strategiju.
- (2) Uredbom (EU) br. 1291/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ uspostavljen je Okvirni program za istraživanja i inovacije Obzor 2020. (2014. – 2020.) („program Obzor 2020.”). Cilj je programa Obzor 2020. postići snažniji učinak u pogledu istraživanja i inovacija jačanjem javno-javnih partnerstava, uključujući i sudjelovanjem Unije u programima koje poduzima više država članica u skladu s člankom 185. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.
- (3) Cilj javno-javnih partnerstava trebao bi biti razvoj bliskijih sinergija, povećanje koordinacije te izbjegavanje nepotrebnog udvostručavanja u odnosu na istraživačke programe Unije te međunarodne, nacionalne i regionalne istraživačke programe te bi ona trebala u potpunosti poštovati opća načela programa Obzor 2020., a posebno ona koja se odnose na otvorenost i transparentnost. Uz to bi trebalo osigurati otvoreni pristup znanstvenim publikacijama.
- (4) Odlukom br. 742/2008/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾ predviđen je financijski doprinos Zajednice Zajedničkom programu istraživanja i razvoja u području života potpomognutog okolinom („zajednički program AAL”) koji odgovara doprinosu država članica, ali ne premašuje 150 000 000 EUR u razdoblju trajanja Sedmog okvirnog programa Europske zajednice za istraživanja, tehnološki razvoj i demonstracijske aktivnosti (2007. – 2013.) uspostavljenog Odlukom br. 1982/2006/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Mišljenje od 10. prosinca 2013. (još nije objavljeno u Službenom listu).

⁽²⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 15. travnja 2014. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 6. svibnja 2014.

⁽³⁾ Uredba (EU) br. 1291/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o osnivanju Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor 2020. (2014. – 2020.) i o stavljanju izvan snage Odluke br. 1982/2006/EZ (SL L 347, 20.12.2013., str. 104.).

⁽⁴⁾ Odluka br. 742/2008/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o sudjelovanju Zajednice u programu za istraživanje i razvoj koji poduzima nekoliko država članica, a koji je usmjeren na poboljšanje kvalitete života starijih ljudi kroz korištenje novih informacijskih i komunikacijskih tehnologija (SL L 201, 30.7.2008., str. 49.).

⁽⁵⁾ Odluka br. 1982/2006/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o Sedmom okvirnom programu Europske zajednice za istraživanja, tehnološki razvoj i demonstracijske aktivnosti (2007. – 2013.) (SL L 412, 30.12.2006., str. 1.).

- (5) U prosincu 2012. Komisija je Europskom parlamentu i Vijeću podnijela izvješće o privremenoj evaluaciji zajedničkog programa AAL. Tu evaluaciju provelo je stručno povjerenstvo. Opće je mišljenje stručnog povjerenstva da je u ostvarivanju ciljeva zajedničkog programa AAL ostvaren dobar napredak, da su programom postignuti izvanredni rezultati te da bi ga trebalo nastaviti i nakon završetka trenutnog razdoblja financiranja. Međutim, stručno povjerenstvo utvrdilo je i nekoliko nedostataka, posebno potrebu za većim sudjelovanjem korisnika u projektima u što ranijoj fazi i za dodatnim poboljšanjem operativne uspješnosti u pogledu trajanja postupaka do sklapanja ugovora i isplate.
- (6) U privremenoj evaluaciji iz 2010. i procesu savjetovanja iz 2012. istaknuta je raznolikost financijskih instrumenata, pravila o prihvatljivosti i sustava povrata troškova. Države sudionice bi, kroz Opću skupštinu zajedničkog programa AAL, mogle razmotriti ovo pitanje i promicati razmjenu dobrih praksi.
- (7) U svojoj komunikaciji od 12. listopada 2006. pod nazivom „Demografska budućnost Europe – od izazova do mogućnosti”, Komisija je naglasila činjenicu da je demografsko starenje jedan od glavnih izazova s kojima se suočavaju sve države članice te da bi sve veća uporaba novih tehnologija mogla pomoći u kontroliranju troškova, poboljšati blagostanje i promicati aktivno sudjelovanje starijih osoba u društvu te poboljšati konkurentnost gospodarstva Unije.
- (8) U okviru vodeće inicijative strategije Europa 2020. „Unija inovacija” Komisija je navela starenje stanovništva kao jedan od društvenih izazova u kojem revolucionarne inovacije mogu imati važnu ulogu i povećati konkurentnost te europskim poduzećima omogućiti prednost u razvoju novih tehnologija te ostvarivanje rasta i zauzimanje globalnog vodećeg položaja na novim tržištima rasta, zatim poboljšati kvalitetu i učinkovitost javnih usluga i na taj način doprinijeti stvaranju velikog broja novih kvalitetnih radnih mjesta.
- (9) Oko 20 milijuna ljudi širom Unije zaposleno je na poslovima „bijelih kuta” u sektoru zdravstva i socijalnih usluga, što je brojka za koju se očekuje da će se povećati u nadolazećim godinama zbog starenja stanovništva. Osposobljavanje i cjeloživotno učenje u tom osjetljivom sektoru trebali bi biti ključni prioritet. Stoga bi se potreba za poslovima bijelih kuta i za ulaganjem u moderne vještine, kao što je korištenje informacijskih tehnologija, trebala točnije procijeniti.
- (10) U svojoj komunikaciji od 19. svibnja 2010. pod nazivom „Digitalni program za Europu”, Komisija je predložila da se ojača zajednički program AAL kako bi se odgovorilo na izazov starenja stanovništva.
- (11) U svojoj komunikaciji od 29. veljače 2012. pod nazivom „Ostvarivanje strateškog provedbenog plana Europskog inovacijskog partnerstva za aktivno i zdravo starenje” Komisija je predložila da se uzmu u obzir relevantni prioriteti strateškog provedbenog plana za buduće programe rada i instrumente u području istraživanja i inovacija koji su dio programa Obzor 2020. Komisija je također predložila da se uzmu u obzir doprinosi koje zajednički program AAL može dati Europskom inovacijskom partnerstvu za aktivno i zdravo starenje.
- (12) U okviru Europskog inovacijskog partnerstva za aktivno i zdravo starenje, osnovanog u sklopu Unije inovacija, očekuje se da će inovativna rješenja temeljena na informacijskim i komunikacijskim tehnologijama znatno doprinijeti ostvarivanju njegovih ciljeva od dvije dodatne godine zdravog života do 2020. te poboljšati kvalitetu života građana i učinkovitost sustava skrbi u Uniji. Njegovim strateškim provedbenim planom određuju se prioriteti za ubrzanje i povećanje inovacija u trima područjima povezanim s aktivnim i zdravim starenjem širom Unije: prevencija i promicanje zdravlja, skrb i liječenje te samostalan život i društvena uključenost.
- (13) S obzirom na to da se sustavima informacijskih i komunikacijskih tehnologija obrađuje velika količina osobnih podataka i profila te se komunicira u stvarnom vremenu, što sa sobom nosi visok rizik od povreda sigurnosti podataka, trebalo bi uzeti u obzir aspekte zaštite podataka. Povrh toga, trebalo bi poštovati pravo na privatnost.
- (14) Program istraživanja i razvoja u području aktivnog i potpomognutog života („program AAL”) trebao bi se nadovezati na dostignuća prethodnog programa te riješiti njegove nedostatke poticanjem sudjelovanja dovoljnog broja korisnika u projektima od samog početka kako bi se osiguralo da su osmišljena rješenja prihvatljiva i da odgovaraju specifičnim potrebama korisnika te osiguranjem bolje provedbe programa AAL.

- (15) Pri provedbi programa AAL trebalo bi uzeti u obzir široku definiciju inovacija kojom se obuhvaćaju organizacijski, poslovni, tehnološki, društveni i okolišni aspekti. Trebala bi osigurati multidisciplinarni pristup i integraciju društvenih i humanističkih znanosti u programu AAL.
- (16) Aktivnosti u okviru programa AAL trebale bi biti u skladu s ciljevima i prioritetima u području istraživanja i inovacija programa Obzor 2020. te općim načelima i uvjetima utvrđenima u članku 26. Uredbe (EU) br. 1291/2013.
- (17) Trebalo bi odrediti gornju granicu za financijsko sudjelovanje Unije u programu AAL u razdoblju trajanja programa Obzor 2020. Financijsko sudjelovanje Unije u programu AAL ne bi smjelo biti veće od financijskog doprinosa država sudionica u razdoblju trajanja programa Obzor 2020. kako bi se postigao snažan učinak poluge i osiguralo aktivno sudjelovanje država sudionica u postizanju ciljeva programa AAL.
- (18) Kako bi se u obzir uzelo trajanje programa Obzor 2020., pozive na podnošenje prijedloga na temelju ovog programa AAL trebalo bi pokrenuti najkasnije 31. prosinca 2020. U opravdanim slučajevima pozivi na podnošenje prijedloga mogu se pokrenuti do 31. prosinca 2021.
- (19) U skladu s ciljevima Uredbe (EU) br. 1291/2013, svaka država članica i svaka zemlja pridružena programu Obzor 2020. trebala bi imati pravo na sudjelovanje u programu AAL u svakom prikladnom trenutku.
- (20) Kako bi se osiguralo da financijska obveza koju je preuzela Unija ne bude veća od financijske obveze koju su preuzele države sudionice, financijski doprinos Unije trebao bi biti uvjetovan preuzimanjem formalnih obveza od strane država sudionica prije pokretanja programa AAL i njihovim ispunjavanjem tih obveza. Doprinos država sudionica programu AAL trebao bi uključivati administrativne troškove nastale na nacionalnoj razini pri učinkovitoj provedbi programa AAL.
- (21) Za zajedničku provedbu programa AAL potrebna je provedbena struktura. Države sudionice sporazumjele su se o provedbenoj strukturi za program AAL te su 2007. osnovale „Ambient Assisted Living” ajsbl, međunarodno neprofitno udruženje koje ima pravnu osobnost i osnovano je u skladu s belgijskim pravom („AALA”). S obzirom na to da se, u skladu s izvješćem o privremenoj evaluaciji, postojeća upravljačka struktura zajedničkog programa AAL pokazala učinkovitom i kvalitetnom, AALA bi trebala služiti kao provedbena struktura te bi trebala preuzeti ulogu tijela za dodjelu i praćenje programa AAL. AALA bi trebala upravljati financijskim doprinosom Unije i osigurati učinkovitu provedbu programa AAL.
- (22) Kako bi se ostvarili ciljevi programa AAL, AALA bi trebala pružati financijsku potporu uglavnom bespovratnim sredstvima za sudionike u djelovanjima koje je ona odabrala. Ta djelovanja trebala bi se odabirati na temelju poziva na podnošenje prijedloga u nadležnosti AALA-e uz pomoć neovisnih vanjskih stručnjaka. Popis redosljeda prijedloga trebao bi biti obvezujući u pogledu odabira prijedloga i dodjele sredstava iz financijskoga doprinosa Unije i nacionalnih proračuna za projekte programa AAL.
- (23) Financijskim doprinosom Unije trebalo bi upravljati u skladu s načelima dobrog financijskog upravljanja i pravilima neizravnog upravljanja utvrđenima u Uredbi (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ i Delegiranoj uredbi Komisije (EU) br. 1268/2012 ⁽²⁾.
- (24) Komisija bi radi zaštite financijskih interesa Unije trebala imati pravo razmjernim mjerama smanjiti, uskratiti ili ukinuti financijski doprinos Unije kada se program AAL provodi neprimjereno, djelomično ili s kašnjenjem, odnosno kada države sudionice ne doprinose financiranju programa AAL ili to čine djelomično ili s kašnjenjem. Ta bi prava trebalo predvidjeti u sporazumu o delegiranju koji se treba sklopiti između Unije i AALA-e.

⁽¹⁾ Uredba (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 (SL L 298, 26.10.2012., str. 1.)

⁽²⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) br. 1268/2012 od 29. listopada 2012. o pravilima za primjenu Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 362, 31.12.2012., str. 1.).

- (25) Radi pojednostavljenja, trebalo bi smanjiti administrativno opterećenje svih strana. Trebale bi se izbjegavati dvostruke revizije te prekomjerna dokumentacija i izvješća. Pri provođenju revizije trebalo bi, prema potrebi, uzeti u obzir posebnosti nacionalnih programa.
- (26) Sudjelovanje u neizravnim djelovanjima koja se financiraju iz programa AAL podliježe Uredbi (EU) br. 1290/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾. Međutim, zbog posebnih operativnih potreba programa AAL potrebno je predvidjeti odstupanja od te uredbe u skladu s njezinim člankom 1. stavkom 3.
- (27) Pozivi na podnošenje prijedloga od strane AALA-e također bi trebali biti objavljeni na jedinstvenom portalu namijenjenom sudionicima te putem drugih elektroničkih načina širenja informacija u sklopu programa Obzor 2020. kojima upravlja Komisija.
- (28) Posebna odstupanja od Uredbe (EU) br. 1290/2013 potrebna su jer je program AAL osmišljen kao tržišno usmjeren program za istraživanja i inovacije u okviru kojeg se objedinjuju brojni različiti tokovi nacionalnog financiranja (poput programa financiranja istraživanja, inovacija, zdravstva i industrije). Ovisno o svojoj prirodi, ti nacionalni programi imaju različita pravila za sudjelovanje i od njih se ne može očekivati da budu u potpunosti usklađeni s Uredbom (EU) br. 1290/2013. Osim toga, program AAL usmjeren je posebno na mala i srednja poduzeća i organizacije korisnika koji obično ne sudjeluju u istraživačkim i inovacijskim aktivnostima Unije. Kako bi se olakšalo sudjelovanje tih poduzeća i organizacija, financijski doprinos Unije daje se u skladu s dobro poznatim pravilima njihovih nacionalnih programa financiranja te provodi kao jednokratna dodjela bespovratnih sredstava u kojoj je financiranje Unije združeno s odgovarajućim nacionalnim financiranjem.
- (29) Financijske interese Unije trebalo bi zaštititi razmjernim mjerama tijekom cijelog ciklusa rashoda, uključujući sprečavanjem, otkrivanjem i istraživanjem nepravilnosti, povratom izgubljenih, pogrešno isplaćenih ili nepravilno upotrijebljenih sredstava te, prema potrebi, administrativnim i financijskim sankcijama u skladu s Uredbom (EU, Euratom) br. 966/2012.
- (30) Komisija bi trebala, uz pomoć neovisnih stručnjaka, provesti privremenu evaluaciju kojom se posebno ocjenjuje kvaliteta i učinkovitost programa AAL te napredak u odnosu na postavljene ciljeve, kao i završnu evaluaciju te sastaviti izvješće o tim evaluacijama.
- (31) Evaluacija bi se trebala temeljiti na točnim i ažuriranim informacijama. AALA i države sudionice trebale bi stoga na zahtjev Komisije dostaviti sve informacije potrebne Komisiji kako bi ih uključila u izvješća o evaluaciji programa AAL.
- (32) Djelovanja predviđena u programu AAL trebala bi doprinijeti jačanju europskih javnih zdravstvenih sustava i sustava skrbi jer su oni od presudne važnosti za održavanje društvenog blagostanja i smanjenje razlika u blagostanju između regija i kategorija stanovništva koje se alarmantno povećavaju zbog trenutačne gospodarske i društvene krize.
- (33) Program AAL trebao bi osigurati djelotvorno promicanje ravnopravnosti spolova kako je utvrđeno u programu Obzor 2020. Program AAL trebao bi promicati ravnopravnost spolova i rodnu dimenziju u području istraživanja i inovacija. Posebnu pozornost trebalo bi obratiti na rodnu ravnotežu, podložno stanju u tom području, u evaluacijskim povjerenstvima i tijelima poput savjetodavnih ili stručnih skupina. Rodna dimenzija trebala bi se adekvatno integrirati u sadržaj istraživanja i inovacija u strategijama, programima i projektima te pratiti kroz sve faze ciklusa istraživanja.
- (34) Program AAL trebao bi se pridržavati etičkih načela kako su utvrđena u programu Obzor 2020. Posebna pozornost trebala bi se obratiti na načelo proporcionalnosti, pravo na privatnost, pravo na zaštitu osobnih podataka, pravo na fizički i psihički integritet, pravo na nediskriminaciju i potrebu za osiguranjem visokih razina zaštite ljudskog zdravlja.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1290/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o utvrđivanju pravila za sudjelovanje u Okvirnom programu za istraživanja i inovacije Obzor 2020. (2014. – 2020.) i širenje njegovih rezultata te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1906/2006 (SL L 347, 20.12.2013., str. 81.).

- (35) S obzirom na to da su države sudionice odlučile nastaviti program AAL i s obzirom na to da ciljeve ove Odluke, to jest izravno podupiranje i nadopunjavanje politika Unije u području aktivnog i zdravog starenja, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog opsega djelovanja oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj Uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Odluka ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva,

DONIJELI SU OVU ODLUKU:

Članak 1.

Sudjelovanje u programu AAL

1. Unija sudjeluje u Programu istraživanja i razvoja u području aktivnog i potpomognutog života („program AAL”) koji zajednički poduzimaju Austrija, Belgija, Cipar, Danska, Francuska, Irska, Luksemburg, Mađarska, Nizozemska, Poljska, Portugal, Rumunjska, Slovenija, Španjolska, Švedska, Švicarska i Ujedinjena Kraljevina („države sudionice”) u skladu s uvjetima utvrđenima u ovoj Odluci.
2. Svaka država članica koja nije navedena u stavku 1. i svaka druga zemlja pridružena programu Obzor 2020. može se prijaviti za sudjelovanje u programu AAL u svakom trenutku, ako ispunjava uvjet utvrđen u članku 3. stavku 1. točki (c) ove Odluke. Ako ispunjava uvjet utvrđen u članku 3. stavku 1. točki (c), za potrebe ove Odluke smatra se državom sudionicom.

Članak 2.

Financijski doprinos Unije

1. Financijski doprinos Unije za pokrivanje administrativnih i operativnih troškova programa AAL iznosi najviše 175 000 000 EUR. Financijski doprinos Unije isplaćuje se iz odobrenih sredstava općeg proračuna Unije dodijeljenih odgovarajućim dijelovima posebnog programa za provedbu programa Obzor 2020., uspostavljenog Odlukom Vijeća 2013/743/EU⁽¹⁾ u skladu s člankom 58. stavkom 1. točkom (c) podtočkom vi. i člancima 60. i 61. Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012.
2. Godišnja financijska obveza Unije za program AAL ne smije biti veća od godišnje financijske obveze koju su za program AAL preuzele države sudionice.
3. Iznos koji ne premašuje 6 % financijskog doprinosa Unije iz stavka 1. koristi se kao doprinos za administrativne troškove programa AAL.

Članak 3.

Uvjeti financijskog doprinosa Unije

1. Financijski doprinos Unije podliježe sljedećim uvjetima:
 - (a) da države sudionice dokažu da je program AAL uspostavljen u skladu s prilogima I. i II.;
 - (b) da države sudionice ili organizacije koje su imenovale države sudionice imenuju AALA-u, kao strukturu nadležnu za provedbu programa AAL te dodjelu i praćenje financijskog doprinosa Unije;
 - (c) da se svaka država sudionica obveže doprinijeti financiranju programa AAL;

⁽¹⁾ Odluka Vijeća 2013/743/EU od 3. prosinca 2013. o osnivanju Posebnog programa za provedbu Okvirnog programa za istraživanje i inovacije Obzor 2020. (2014. – 2020.) i stavljanju izvan snage odluka 2006/971/EZ, 2006/972/EZ, 2006/973/EZ, 2006/974/EZ i 2006/975/EZ (SL L 347, 20.12.2013., str. 965.).

(d) da AALA dokaže sposobnost provedbe programa AAL, uključujući dodjelu i praćenje doprinosa Unije u okviru neizravnog upravljanja proračunom Unije u skladu s člancima 58., 60. i 61. Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012; i

(e) da se za program AAL uspostavi model upravljanja u skladu s Prilogom III.

2. Tijekom provedbe programa AAL financijski doprinos Unije podliježe i sljedećim uvjetima:

(a) da AALA provede ciljeve programa AAL utvrđene u Prilogu I. i aktivnosti utvrđene u Prilogu II. ovoj Odluci u skladu s Uredbom (EU) br. 1290/2013, podložno članku 5. ove Odluke;

(b) da se zadrži prikladan i učinkovit model upravljanja u skladu s Prilogom III.;

(c) da AALA poštuje zahtjeve izvješćivanja utvrđene u članku 60. stavku 5. Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012; i

(d) da svaka država sudionica ispuni preuzete obveze iz stavka 1. točke (c) i da se ispune preuzete godišnje obveze doprinosa financiranju programa AAL.

Članak 4.

Doprinosi država sudionica

Doprinosi država sudionica obuhvaćaju sljedeće:

(a) financijske doprinose za neizravna djelovanja podržana u okviru programa AAL u skladu s Prilogom II.;

(b) doprinose u naravi koji odgovaraju administrativnim troškovima nacionalnih uprava nastalih pri učinkovitoj provedbi programa AAL u skladu s Prilogom II.

Članak 5.

Pravila za sudjelovanje i širenje rezultata

1. Za potrebe Uredbe (EU) br. 1290/2013, AALA se smatra tijelom za financiranje i pruža financijsku potporu neizravnim djelovanjima u skladu s Prilogom II. ovoj Odluci.

2. Odstupajući od članka 15. stavka 9. Uredbe (EU) br. 1290/2013, financijsku sposobnost podnositelja zahtjeva provjerava imenovana nacionalna organizacija za upravljanje programima u skladu s pravilima za sudjelovanje u utvrđenim nacionalnim programima.

3. Odstupajući od članka 18. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1290/2013, sporazume o dodjeli bespovratnih sredstava sa sudionicima potpisuju imenovane nacionalne agencije za upravljanje programima.

4. Odstupajući od članka 23. stavka 1. i stavaka od 5. do 7. te članka od 25. do 35. Uredbe (EU) br. 1290/2013, na bespovratna sredstva kojima upravljaju imenovane nacionalne agencije za upravljanje programima primjenjuju se pravila financiranja iz utvrđenih nacionalnih programa.

5. Odstupajući od članka od 41. do 49. Uredbe (EU) br. 1290/2013, primjenjuju se pravila utvrđenih nacionalnih programa koja se odnose na rezultate i prava pristupa postojećem znanju i rezultatima, ne dovodeći u pitanje načelo otvorenog pristupa znanstvenim publikacijama utvrđeno u članku 18. Uredbe (EU) br. 1291/2013.

*Članak 6.***Provedba programa AAL**

Program AAL provodi se na temelju strategije provedene putem godišnjih planova rada u skladu s Prilogom II.

*Članak 7.***Sporazumi između Unije i AALA-e**

1. Komisija, podložno pozitivnoj ex-ante ocjeni AALA-e u skladu s člankom 61. stavkom 1. Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012, u ime Unije s AALA-om sklapa sporazum o delegiranju i sporazume o godišnjem prijenosu sredstava.
2. Sporazum o delegiranju iz stavka 1. sklapa se u skladu s člankom 58. stavkom 3. te člancima 60. i 61. Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 i člankom 40. Delegirane uredbe (EU) br. 1268/2012. U njemu se utvrđuje i sljedeće:
 - (a) zahtjevi povezani s doprinosom AALA-e u pogledu relevantnih pokazatelja među pokazateljima uspješnosti utvrđenima u Prilogu II. Odluci (EU) br. 2013/743/EU;
 - (b) zahtjevi povezani s doprinosom AALA-e praćenju iz Odluke (EU) br. 2013/743/EU;
 - (c) posebni pokazatelji uspješnosti potrebni za praćenje rada AALA-e u skladu s člankom 3. stavkom 2.;
 - (d) postupci u vezi s dostavom podataka i informacija koji su potrebni kako bi se osiguralo da Komisija može ispuniti svoje obveze širenja rezultata i izvješćivanja.
 - (e) odredba za objavljivanje poziva na podnošenje prijedloga od strane AALA-e, posebno na jedinstvenom portalu namijenjenom sudionicima te putem drugih elektroničkih načina širenja informacija u sklopu programa Obzor 2020. kojima upravlja Komisija.

*Članak 8.***Ukidanje, smanjenje ili suspenzija financijskog doprinosa Unije**

1. Kada se program AAL ne provodi u skladu s uvjetima utvrđenima u članku 3., Komisija može ukinuti, razmjerno smanjiti ili suspendirati financijski doprinos Unije u skladu sa stvarnom provedbom programa AAL.
2. Kada države sudionice ne doprinose financiranju programa AAL, doprinose mu djelomično ili s kašnjenjem, Komisija može ukinuti, razmjerno smanjiti ili suspendirati financijski doprinos Unije uzimajući u obzir iznos financiranja koji su dodijelile države sudionice u svrhu provedbe programa AAL.

*Članak 9.***Ex-post revizije**

1. Ex post revizije rashoda za neizravna djelovanja provode imenovane nacionalne agencije za upravljanje programima u skladu s člankom 29. Uredbe (EU) br. 1291/2013.
2. Komisija može odlučiti sama provesti revizije iz stavka 1. U takvim slučajevima ona to čini u skladu s primjenjivim pravilima, posebno s odredbama uredbi (EU, Euratom) br. 966/2012, (EU) br. 1290/2013 i (EU) br. 1291/2013.

Članak 10.**Zaštita financijskih interesa Unije**

1. Komisija poduzima primjerene mjere kako bi osigurala da su pri provedbi djelovanja koja se financiraju na temelju ove Odluke financijski interesi Unije zaštićeni primjenom preventivnih mjera protiv prijevара, korupcije i drugih nezakonitih aktivnosti, učinkovitim provjerama i, ako se utvrde nepravilnosti, povratom pogrešno plaćenih iznosa te, prema potrebi, učinkovitim, proporcionalnim i odvraćajućim administrativnim i financijskim sankcijama.
2. Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF) može provoditi istrage, uključujući provjere i inspekcije na terenu, u skladu s odredbama i postupcima utvrđenima u Uredbi Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 ⁽¹⁾ i Uredbi (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾, s ciljem utvrđivanja je li došlo do prijevара, korupcije ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti koja utječe na financijske interese Unije, a povezana je sa sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava, odlukom o dodjeli bespovratnih sredstava ili ugovorom koji se financira u skladu s ovom Odlukom.
3. Ugovori, sporazumi o dodjeli bespovratnih sredstava i oduke o dodjeli bespovratnih sredstava koji proizlaze iz provedbe ove Odluke sadrže odredbe kojima se Komisija, AALA, Revizorski sud i OLAF izričito ovlašćuju da u skladu sa svojim nadležnostima provode revizije i istrage.
4. AALA odobrava osoblju Komisije i drugim osobama koje ovlasti Komisija ili Revizorski sud pristup svojim lokacijama i prostorima te svim informacijama koje su potrebne za provedbu revizija iz stavka 3., uključujući informacije u elektroničkom obliku.
5. Pri provedbi programa AAL države sudionice poduzimaju zakonodavne, regulatorne, upravne ili druge mjere potrebne za zaštitu financijskih interesa Unije, posebno kako bi se osigurao puni povrat svih sredstava dugovanih Uniji u skladu s Uredbom (EU, Euratom) br. 966/2012 i Delegiranom uredbom (EU) br. 1268/2012.

Članak 11.**Priopćivanje informacija**

1. AALA na zahtjev Komisije dostavlja sve informacije koje su Komisiji potrebne za sastavljanje izvješća iz članka 12.
2. Države sudionice putem AALA-e dostavljaju sve relevantne informacije koje zatraže Europski parlament ili Vijeće u vezi s financijskim upravljanjem programom AAL.
3. Komisija informacije iz stavka 2. ovog članka priopćuje u izvješćima utvrđenima u članku 12.

Članak 12.**Evaluacija**

1. Komisija do 30. lipnja 2017. provodi privremenu evaluaciju programa AAL uz pomoć nezavisnih stručnjaka. Komisija sastavlja izvješće o toj evaluaciji koje sadrži zaključke evaluacije i zapažanja Komisije. Komisija šalje to izvješće Europskom parlamentu i Vijeću do 31. prosinca 2017. Rezultati privremene evaluacije programa AAL uzimaju se u obzir u privremenoj evaluaciji programa Obzor 2020.

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevара i ostalih nepravilnosti (SL L 292, 15.11.1996., str. 2.).

⁽²⁾ Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1.).

2. Komisija po završetku sudjelovanja Unije u programu AAL, a najkasnije 31. prosinca 2022., provodi završnu evaluaciju programa AAL. Komisija sastavlja izvješće o toj evaluaciji koje treba sadržavati rezultate evaluacije. Komisija šalje to izvješće Europskom parlamentu i Vijeću.

Članak 13.

Stupanje na snagu

Ova Odluka stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 14.

Adresati

Ova je Odluka upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 15. svibnja 2014.

Za Europski parlament

Predsjednik

M. SCHULZ

Za Vijeće

Predsjednik

D. KOURKOULAS

PRILOG I.

CILJEVI PROGRAMA AAL

1. Programom AAL ostvaruju se sljedeći ciljevi:
 - 1.1. ubrzati stvaranje i korištenje relevantnih, pristupačnih i integriranih inovativnih rješenja temeljenih na informacijskim i komunikacijskim tehnologijama namijenjenih aktivnom i zdravom starenju kod kuće, u zajednici ili na poslu, čime se poboljšava kvaliteta života, samostalnost, društvena uključenost, sudjelovanje u društvenom životu, vještine ili zapošljivost starijih osoba i doprinosi poboljšanju učinkovitosti i djelotvornosti pružanja zdravstvene i socijalne skrbi;
 - 1.2. podupirati razvoj rješenja koja doprinose neovisnosti i ublažavanju osjećaja društvene izolacije starijih ljudi, pri čemu komponenta informacijskih i komunikacijskih tehnologija ne umanjuje ljudski kontakt, nego ga nadopunjuje. Rješenja temeljena na informacijskim i komunikacijskim tehnologijama koja se podupiru u okviru programa AAL trebala bi biti osmišljena tako da integriraju aspekte izvan informacijskih i komunikacijskih tehnologija;
 - 1.3. održati i dalje razvijati kritičnu masu primijenjenih istraživanja, razvoja i inovacija na razini Unije u područjima proizvoda i usluga za aktivno i zdravo starenje temeljenih na informacijskim i komunikacijskim tehnologijama;
 - 1.4. razviti ekonomična, pristupačna i, prema potrebi, energetska učinkovita rješenja, uključujući utvrđivanje relevantnih normi interoperabilnosti i olakšavanje lokalizacije i prilagodbe zajedničkih rješenja koja su usklađena s različitim društvenim sklonostima, socioekonomskim čimbenicima (uključujući energetska siromaštvo, socijalnu uključenost), rodnim aspektima i regulatornim aspektima na nacionalnoj ili regionalnoj razini te kojima se poštuje privatnost i dostojanstvo starijih osoba, uključujući zaštitu i sigurnost osobnih podataka primjenom najsuvremenije ugrađene privatnosti i koja, gdje je primjenjivo, podupiru pristup uslugama u ruralnim i udaljenim područjima ili koriste drugim skupinama ljudi, poput osoba s invaliditetom. Radi poboljšanja pristupačnosti, koncept Dizajn za sve promicat će se u razvoju i primjeni rješenja.
 2. Programom AAL stvara se povoljno okruženje za sudjelovanje malih i srednjih poduzeća.
 3. Program AAL usredotočen je na primijenjeno istraživanje i inovacije koji su tržišno usmjereni i dopunjuje povezana dugoročna istraživanja i opsežne inovacijske aktivnosti koji su predviđeni programom Obzor 2020. i drugim europskim i nacionalnim inicijativama, kao što su inicijative i aktivnosti zajedničke izrade programa koje se poduzimaju u sklopu Europskog instituta za inovacije i tehnologiju i njegovih relevantnih zajednica znanja i inovacija. On doprinosi i provedbi Europskog inovacijskog partnerstva za aktivno i zdravo starenje.
-

PRILOG II.

AKTIVNOSTI PROGRAMA AAL

I. Neizravna djelovanja

1. Provedbom programa AAL uglavnom se podupiru projekti tržišno usmjerenih istraživanja i inovacija za aktivno i zdravo starenje, koji pokazuju mogućnost iskorištavanja rezultata projekta u realnom roku; takva neizravna djelovanja financiraju se u okviru programa AAL pretežno bespovratnim sredstvima. Mogući su i drugi oblici financiranja poput nagrada, pretkomercijalne nabave i javne nabave inovativnih rješenja.
2. Osim toga, može se dati potpora i djelovanjima u svrhu posredovanja, promicanja programa, posebno aktivnostima informiranja zemalja koje trenutačno ne sudjeluju u programu AAL, djelovanjima za podizanje svijesti o trenutačnim sposobnostima, poticanje primjene inovativnih rješenja i povezivanje organizacija sa strane ponude i potražnje te olakšavanje pristupa financiranju i investitorima.
3. Mogu dobiti potporu i djelovanja namijenjena poboljšanju kvalitete prijedloga, studije izvedivosti i radionice. Može biti predviđena suradnja s regijama Unije kako bi se proširila skupina dionika koji sudjeluju u programu AAL.
4. Djelovanja su usmjerena na konsolidaciju i analizu različitih metoda angažmana krajnjih korisnika kako bi se razvile smjernice najbolje prakse utemeljene na dokazima.

II. Provedba

1. Program AAL provodi se na temelju godišnjih planova rada kojima se utvrđuju oblici financiranja i teme poziva za podnošenje prijedloga. Planovi rada izvode se iz objavljene strategije koju je usvojila AALA, pri čemu se ističu izazovi i prioriteti.
2. Godišnji planovi rada dogovaraju se s Komisijom i služe kao temelj za godišnji financijski doprinos Unije.
3. Provedba programa AAL obuhvaća savjetovanja, uključujući savjetovanja o strategiji, s relevantnim dionicima (uključujući donositelje odluka iz tijela javne vlasti, predstavnike korisnika, pružatelje usluga i osiguranja u privatnom sektoru te industriju, uključujući mala i srednja poduzeća) u vezi s prioritetnim pitanjima o primijenjenim istraživanjima i inovacijama.
4. Pri provedbi programa AAL uzimaju se u obzir demografska kretanja i demografska istraživanja s ciljem pronalaska rješenja koja odražavaju društvenu i gospodarsku situaciju u Uniji.
5. Pri provedbi programa AAL uzimaju se u obzir politike Unije u području industrije, klime i energetike. Programom AAL također se promiče energetska učinkovitost i odražava potreba za rješavanjem energetskog siromaštva.
6. Pitanja ravnopravnosti spolova, etička pitanja, pitanja iz područja društvenih i humanističkih znanosti te pitanja privatnosti uzimaju se u obzir u skladu s načelima i pravilima programa Obzor 2020. Također se uzimaju u obzir relevantno zakonodavstvo Unije i nacionalno zakonodavstvo te međunarodne smjernice, posebno u vezi s pravima na privatnost i zaštitu podataka.
7. U skladu s prirodom programa AAL, koji je blizak tržištu, te s pravilima utvrđenima u Uredbi (EU, Euratom) br. 966/2012, AALA osigurava vrijeme potrebno za dodjelu bespovratnih sredstava i vrijeme za plaćanje u skladu s Uredbom (EU) br. 1290/2013 te osigurava njihovo poštovanje od strane država sudionica tijekom provedbe programa AAL.
8. Svaka država sudionica snažno promiče, od najranije faze svih projekata za istraživanja i inovacije, sudjelovanje organizacija koje predstavljaju subjekte sa strane ponude, uključujući krajnje korisnike.

9. Svaka država sudionica svoje nacionalne sudionike čiji su prijedlozi prihvaćeni sufinancira putem nacionalnih agencija koje, dodatno, usmjeravaju sufinanciranje Unije iz posebne provedbene strukture na temelju opisa zajedničkog projekta koji je sastavni dio sporazuma koji trebaju sklopiti odgovarajuće imenovane nacionalne agencije za upravljanje programima i njihovi nacionalni sudionici za svaki pojedini projekt.
 10. Nakon zatvaranja poziva na podnošenje projektnih prijedloga, AALA u suradnji s imenovanim nacionalnim agencijama za upravljanje programima provodi centraliziranu provjeru prihvatljivosti. Provjera se obavlja na temelju zajedničkih kriterija prihvatljivosti za program AAL koji se objavljuju s pozivima na podnošenje projektnih prijedloga.
 11. AALA, uz pomoć nacionalnih agencija za upravljanje programima, provjerava jesu li ispunjeni dodatni nacionalni kriteriji prihvatljivosti utvrđeni u pozivima na podnošenje projektnih prijedloga.
 12. Nacionalni kriteriji prihvatljivosti odnose se samo na pravni i financijski status pojedinačnih predlagatelja, a ne na sadržaj prijedloga, i odnose se na sljedeće aspekte:
 - 12.1. vrstu predlagatelja, uključujući pravni status i svrhu;
 - 12.2. odgovornost i održivost, uključujući financijsku stabilnost, ispunjavanje poreznih i socijalnih obveza.
 13. Prihvatljive projektne prijedloge evaluira AALA uz pomoć neovisnih stručnjaka, na temelju transparentnih i zajedničkih kriterija za evaluaciju, kako je utvrđeno u objavljenom pozivu za podnošenje prijedloga, te se izrađuje redoslijed projekata. Projekti se biraju u skladu s tim redoslijedom i uzimajući u obzir dostupna financijska sredstva. Taj je odabir, nakon što ga opća skupština AALA-e usvoji, obvezujući za države sudionice.
 14. Ako određeni sudionik u projektu ne ispunjava neke od nacionalnih kriterija prihvatljivosti ili ako je odgovarajući nacionalni proračun povezan s preuzetom obvezom iscrpljen, izvršni odbor AALA-e može odlučiti da bi na središnjoj razini trebalo provesti dodatnu neovisnu evaluaciju povezanog prijedloga uz pomoć neovisnih stručnjaka kako bi se prijedlog evaluirao ili bez sudjelovanja dotičnog sudionika ili uz sudjelovanje zamjenskog sudionika, kako predlože sudionici u projektu.
 15. Pravna i financijska pitanja povezana sa sudionicima u projektima odabranima za financiranje rješavaju imenovane nacionalne agencije za upravljanje programima. Primjenjuju se nacionalna administrativna pravila i načela.
-

PRILOG III.

UPRAVLJANJE PROGRAMOM AAL

Organizacijska struktura za program AAL jest sljedeća:

1. AALA je posebna provedbena struktura koju osnivaju države sudionice.
2. AALA je nadležna za sve aktivnosti zajedničkog programa AAL. Zadaće AALA-e uključuju upravljanje ugovorima i proračunom, izradu godišnjih planova rada, organizaciju poziva na podnošenje projektnih prijedloga, provedbu evaluacije i rangiranje prijedloga za financiranje.
3. Osim toga, AALA nadzire i nadležna je za praćenje projekata te prenosi povezana plaćanja doprinosa Unije na imenovane nacionalne agencije za upravljanje programima. Također organizira aktivnosti širenja rezultata.
4. AALA-om upravlja opća skupština. Opća skupština je tijelo za donošenje odluka programa AAL. Ona imenuje članove izvršnog odbora i nadzire provedbu programa AAL, uključujući odobrenje strategije i godišnjih planova rada, raspodjelu nacionalnih sredstava za projekte i obradu zahtjeva za novo članstvo. Ona djeluje na temelju načela jedna zemlja – jedan glas. Odluke se donose običnom većinom, osim odluka o sukcesiji, prijemu ili isključenju članova ili raspuštanju AALA-e, za što se u statutu AALA-e mogu utvrditi posebni zahtjevi u pogledu glasanja.
5. Komisija na sjednicama opće skupštine AALA-e ima status promatrača i odobrava godišnji plan rada. Komisiju se poziva na sve sastanke AALA-e i može sudjelovati u raspravama. Svi relevantni dokumenti u optjecaju povezani s općom skupštinom AALA-e dostavljaju se Komisiji.
6. Izvršni odbor programa AALA-e, koji se sastoji najmanje od predsjednika, zamjenika predsjednika, blagajnika i zamjenika blagajnika, bira opća skupština AALA-e kako bi preuzeo posebne odgovornosti povezane s upravljanjem, kao što je planiranje proračuna, zapošljavanje i sklapanje ugovora. On pravno zastupa i predstavlja AALA-u te podnosi izvješća općoj skupštini AALA-e.
7. Odjel za upravljanje na središnjoj razini osnovan u sklopu AALA-e nadležan je za provedbu programa AAL na središnjoj razini u bliskoj koordinaciji i suradnji s nacionalnim agencijama za upravljanje programima, koje imenuju države sudionice kako bi za nacionalne sudionike u projektima izvršavale aktivnosti povezane s upravljanjem projektima te upravnim i pravnim aspektima i kako bi pružile podršku pri evaluaciji projektnih prijedloga i pregovaranju o njima. Odjel za upravljanje na središnjoj razini i nacionalne agencije za upravljanje programima zajednički djeluju kao odjel za upravljanje pod nadzorom AALA-e.
8. AALA osniva savjetodavni odbor s predstavnicima industrije, korisnika i ostalih relevantnih dionika, vodeći računa o uravnoteženoj zastupljenosti između različitih generacija i spolova. Savjetodavni odbor AALA-i daje preporuke o cjelokupnoj strategiji programa, u vezi s prioritetima i temama koje treba riješiti u pozivima na podnošenje prijedloga i u vezi s ostalim relevantnim djelovanjima programa AAL.